

1. 2. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Státní maturity intenzivně připravujeme

ŘEDITEL CERMATU PAVEL ZELENÝ V ROZHOVORU PRO PRÁVO:

Skóre: 0.52
Název zdroje: Právo
Datum vydání: 01.02.2008
Nadpis: Státní maturity intenzivně připravujeme
Strana: 17
Pořadí: 1
Mutace: Celostátní
Rubrika: Studium
Autor: Marek Přibil
Ročník: 18
Číslo: 27
Náklad: 154466
Oblast: Celostátní deníky
Zpracováno: 01.02.2008 06:43
Identifikace: DCPR20080201010096 cz
Klíčová slova: Práva (3x), legislativní, zákon, zákona, PRÁVO

ŘEDITEL CERMATU PAVEL ZELENÝ V ROZHOVORU PRO PRÁVO:

* Podle informací Práva stála doposud příprava státních maturit kolem čtvrt miliardy korun. Na co všechno tyto prostředky šly?

Nemám žádná exaktní čísla, ale za období 1998 až 2007 bych to odhadl na bratru 200 miliónů korun, tedy podobně. Nicméně mám k tomu tři zásadní poznámky.

* A to?

Za toto období vynaložil stát na školství nějakých 900 až 1000 miliard korun, tedy zhruba bilión korun. To je jeden roční státní rozpočet celé země. Oněch 200 miliónů je 0,02 procenta a zároveň zhruba 2 koruny ročně na každého daňového poplatníka. Druhá poznámka: kdyby příprava takto rozsáhlé systémové změny, která se ročně dotýká osudů několika set tisíc lidí, stála jenom oněch 200 miliónů, považoval bych to za naprostý zázrak. A třetí: kdybych měl obhájit tuto částku v kontextu toho, že se příprava maturit protáhla na 12 let, měl bych s tím problém.

* *Ted' se ale vytváří zcela nové pojetí. Nebyly to vyhozené peníze?

S novým pojetím nemá případné vyhazování peněz cokoli společného. Navíc drtivá většina toho, co bylo na přípravě reformy odpracováno, v žádném případě nepříjde vniveč. Problém neefektivního

vynakládání peněz leží jinde - v promrhaném čase.

* A proč se tedy příprava tak protáhla?

Stát přípravu, která reálně vyžaduje tři roky, nechal rozložit na víc než trojnásobek a v tomto období vystřídal osm projektových šéfů. V tom je problém. Příprava reformy maturit je projekt jako jakýkoli jiný, byť je velmi rozsáhlý. Musí mít jasné cíle, jasně definovaná rizika, jasnou strategii a plán, cílené řízení a kvalitní monitoring.

* Prý ale šlo 80 miliónů vyhrazených na maturity na opravu budovy Cermatu, kde se maturity připravují. Je to pravda?

To je úplný nesmysl, protože na budově Cermatu (Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, pozn. redakce) se nic neopravovalo a opravovat nemusí. Jde o objekt, který byl před zhruba deseti lety standardně rekonstruován. Samotná rekonstrukce byla v jednom smyslu unikátní. Zatímco při podobných akcích se obvykle celkové náklady proti projektovaným prodraží o desítky procent vícenákladů, zde došlo při konečném zúčtování k úspoře asi desetiny rozpočtu. Jednak šlo o zlomek vámi uváděné částky, jednak to s rozpočtem na reformu maturit nemělo co dělat.

* Podle důvěryhodného zdroje Práva funguje celý systém takto: čím déle se budou maturity odkládat, tím více do nich půjde finančních prostředků, které natečou tam, kam mají. A potom budou maturity definitivně zrušeny. Co k tomu můžete říct?

Já si to raději přeložím Vy se mě ptáte, jestli neexistuje plán, že reforma maturit je akce jen naoko a jejím smyslem je vytvořit dočasný tunel státního rozpočtu; a až už jím proteče dost peněz, tak se zhasne?

* Ano.

Já se přiznám, že bych váš důvěryhodný zdroj chtěl poznat. Mám totiž jednoho známého, který je velmi pokročilý paranoik a své okolí zásobuje obłudnými "konspiračními konstrukcemi". Ale tohle by nevymyslel. Při nejbližší příležitosti mu řeknu, že je fakt "druhá liga".

* Kolik ještě bude příprava maturit stát?

Žádná čísla vám nyní bohužel neřeknu. Ne proto, že bych chtěl konspirovat, ale jednoduše proto, že nejsou ještě na stole. Příprava reformy maturit je poměrně vrstevnatý a komplikovaný projekt a v současné době vrcholí práce na variantních řešeních řady aspektů. Nad nimi se bude rozhodovat a teprve pak bude možné vyřknout čísla. Byl jsem najat proto, abych přípravu reformy nahodil na koleje a řadu věcí bylo třeba řešit tzv. od píky. Chvilku to ještě potrvá. Jasno však je v tom, že rozhodující tíhu nákladů na přípravu reformy neponese státní rozpočet, ale zdroje Evropského sociálního fondu prostřednictvím operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

* V čem se liší nové pojetí státních maturit od předchozího, které loni odložil parlament?

Klíčovou změnou je takzvaná dvouúrovňová maturita. Zatímco podle stávajícího zákona by všichni maturanti museli konat zkoušky v jedné stejné úrovni obtížnosti - je jedno, zda jde o gymnazisty či absolventy učebních oborů s maturitou - nyní si budou moci vybrat.

* Co je smyslem této změny?

Staré pojetí, tedy jedna stejná úroveň maturity, znamenalo, že její obtížnost byla diktována nároky v učebních oborech s maturitou a že byla pro 70 procent maturantů vlastně spíše ztrátou času bez jediného pozitivního efektu. Nejde však zdaleka o tuto jedinou změnu. Smyslem změn je, aby reformní maturita byla na jedné straně užitečná a prospěšná, na druhé straně aby byla bezpečná a proveditelná.

* Proč by si měl student zvolit právě vyšší úroveň maturity?

Výběr bude motivován bezpochyby tím, co maturantům přinese volba vyšší úrovně obtížnosti. Předpokládáme, že takto modelované maturity osloví vysoké školy, což v konečném důsledku může přinést efekty jak vysokým školám samotným, tak maturantům, kteří chtějí ve studiu pokračovat.

* Už jste s vysokými školami jednal, zda maturitu zohlední při přijímání studentů?

Budeme o tom s nimi detailně a velmi konkrétně hovořit. Mohou tu však být i jiné efekty. Záměrem například je, aby maturitní zkouška z cizího jazyka získala obecnou a mezinárodní certifikaci, a tím i maturitní vysvědčení reálnou prestiž v očích zaměstnavatelů. Jinými slovy aby maturitní vysvědčení získalo zpět svůj praktický význam a aby se maturantům vyplatilo složit maturitní zkoušku co možná nejlépe.

* *A z čeho se bude vlastně maturovat?

Pokud se ptáte na novou takzvanou společnou část maturity, přezdívanou státní, pak v roce 2010 a 2011 je to čeština a u druhé zkoušky cizí jazyk nebo matematika podle volby žáka.

* Toto pojetí se ještě změní?

Ano, od roku 2012 budou povinné tři zkoušky: čeština a cizí jazyk natvrdo a třetí zkouška volitelná mezi matematikou, občankou a informatikou. Vedle toho budou moci maturanti složit ještě dobrovolné zkoušky.

* Jaká bude nabídka předmětů pro tyto dobrovolné zkoušky?

Zatím jsou v portfoliu nabídky druhý cizí jazyk, matematika, základy společenských věd, informatika, fyzika, chemie, biologie, dějepis, zeměpis, dějiny umění. Toto portfolio se však může rozšiřovat.

* Bude mít maturita ještě svoji profilovou, tedy školní část?

Ano, ve dvou nebo třech povinných zkouškách v ní škola i maturant promítnou svůj odborný profil. Stát do této části zasahovat nebude. Její pojetí, náročnost a praktická využitelnost bude plně v rukou škol a jejich sociálních partnerů, lépe řečeno zaměstnavatelů.

* Proč vlastně v roce 2012 nastanou v pojetí zkoušky další změny?

Přechodné období 2010 až 2011 bylo uzákoněno novelou z loňského roku a zejména odborné školy si přály, aby náběh třetí povinné zkoušky zůstal odložen. Technicky vzato k odloženému startu není sice důvod, resort však vyšel vstříc přání škol. Na druhou stranu se jedná o velmi zásadní změnu a jistá přechodová fáze rozhodně není na škodu. Přispěje k hladšímu náběhu reformní maturity a rozhodně omezí potenciální rizika.

* Aby byly nové maturity spuštěny v roce 2010, je třeba novelizovat školský zákon. Dokdy je třeba

novelu předložit a kdo ji bude zpracovávat? Poslanci, nebo ministerstvo školství?

Novela je již zpracovaná i v paragrafech. Její výhodou je to, že východiska pro její zpracování jsou funkčním konsensem jak s odbornou školskou veřejností na straně jedné, tak s poslanci školského výboru parlamentu na straně druhé. V drtivé většině změn jde tedy ve své podstatě o bezkonfliktní změnu. Rozhodnutí, zda návrh novely bude předkládat vláda či skupina poslanců, je v první řadě na rozhodnutí ministra a následně na jeho případné dohodě se školským výborem. Kritickým faktorem je čas a ministr musí zvážit všechna pro i proti. A já věřím, že se rozhodne správně.

* V kuloárech školského výboru Sněmovny padala slova, že maturity stejně nikdy nebudou, poněvadž jednání jsou na témže bodě jako v roce 1997. Věříte vy sám, že se je podaří jednou zrealizovat?

Nechci působit jako chorobný optimista, ale prostředí školského výboru znám. A když tohle slyším, tak mám pocit, že jsem asi chybl. Poslední jednání výboru k tématu maturitní zkoušky bylo v tomto smyslu velmi pozitivní, a hlavně konsensuální.

* Já to ovšem slyšel na vlastní uši.

Že nemůžete čekat, že když představíte návrh nového modelu reformní maturity, tak všichni členové výboru v úžasu sednou na zadek a začnou hlasitě volat, teď konečně víme, o čem ten život je, je jasné. Návrh modelu však byl přijat jednoznačně pozitivně a ve stejném duchu se nesla i nadstandardní ochota vyřešit legislativní aspekt problému - podotýkám napříč všemi stranami. O roce 1997 jsem nic neslyšel a byl by to také absurdní nesmysl. Jediné, co na jednání padlo, a to podotýkám z mých úst, že se celková architektura a koncept maturitního modelu vrací víceméně do polohy návrhu z roku 2000. A jestli věřím v realizovatelnost reformy? To bych tady nebyl a nenutil sebe i kolegy občas k extrémnímu pracovnímu nasazení.

Foto Autor - Foto archiv Práva

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz